

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. R (Cizí země), M-48, k. 513. Originál, strojopis.

a – Vlastnoručný podpis perem.

- 1 – Lex Dérer (Dérerův zákon) – ústavní zákon č. 152/1926 Sb. z. a n., nazvaný podle svého tvůrce a předkladatele, slovenského sociálního demokrata Ivana Déreera. Jeho úřední název zní: „Ústavní zákon zo dňa 1. júla 1926 o udelení štátneho občianstva československého niektorým osobám“. Zákon v praxi řešil otázku státního občanství osob maďarské národnosti, které nezískaly v roce 1920 automaticky československé občanství, protože neměly v žádné obci Slovenska či Podkarpatské Rusi domovské právo. Tyto osoby mohly nyní získat československé občanství, pokud žily v některé slovenské nebo podkarpatoruské obci už před 1. lednem 1910 nejméně čtyři roky, tj. jinak řečeno, žily na Slovensku či Podkarpatské Rusi už od roku 1906. Osoby, které projevíly nepřátelské smýšlení vůči Československé republice, byly z nároku na občanství vyloučeny.
- 2 – *A Mi Lapunk*, maďarský levicový měsíčník.
- 3 – Uvedené memorandum se nepodařilo dohledat.
- 4 – Gombasek, dnes součást obce Slavec, okr. Rožňava. V obci se ve dvacátých letech 20. století pravidelně konalo shromáždění maďarských studentů organizované pražským Studijním kroužkem sv. Jiří. Na tradice studentských shromáždění maďarské levicové mládeže navázala od roku 1957 každoroční shromáždění studentů maďarské národnosti, která se konají dodnes jako tzv. Gombasecký letní tábor (Gombaszögi Nyári Tábor).
- 5 – Sarló (maďarsky Srp), maďarský levicový mládežnický spolek vzniklý jako jedna z akcí každoročních shromáždění v Gombaseku.

A. Masaryková T. G. Masarykovi^a
Kopčany, 25. ledna 1930

/188

Kopčany, 25/I 30.

Žiadosť!

Vážený pane prezidente!

Niže podpísaná Alžbeta Masaríkova, vdova po padlém Matějovi Masaríkovi matka 5 nezaopatrených dítok. Obracám sa na Vás, pane prezidente, ešte ráz s prosbou, pomozte trpicí rodině. Na Váš pripis zo dňa 1. září 1929 čís. pr. 23605/29 bolo mě oznámeno, že žiadosť moja za obdržení práce v tabakové továrne pre moje děti Josefu 22 roč., Annu 20 roč., a Petra 19 roč., bola postupena ministerstvu financí. Na to prišiel pripis z tovarny na tabák v Hodoníně ze dňa 19/X.1929 čís. 3523/29, vyrozumění, že moje děti nemohou býti do práce přijaté, jelikož jsou všechny místa obsazené.

Presto, že se občas prijmu lude novo zebrání, ktorým by to ani tak socialně nebolo třeba, ako nám zbydovaným.

Prosím by aspoň jedna dívka bola prijata do tovarny na tabak v Hodoníně, když né obě dvě.

A za 19. leteho Petra prosím, kdyby se aspoň dostál do práce do statních naftových dolů ve Gbelach. Čo by aspoň trochu našu bídu zmírnilo. V ktoré sa najvicej nachazame prez zimní období nebo jsme všecia bez zamestnania.

Prosim Vás, pane prezidente, pomôžte ubohej trpící vdove potažené starostmi o výživu svých 5 dětí. Ďakujuc znamenám sa Alžbeta Masaríková

Kopčany čís. 44
u Holiča

DOPIS

AKPR, f. KPR, protokol R, inv. č. 2603, č. j. R 3475/30, k. 54. Originál, rukopis.

a – Adresováno: P. T. Kancelária pana prezidenta republiky.

A. Masaryková T. G. Masarykovi^a
Kopčany, 4. března 1930

/189

Kopčany dňa 4/III 30.

Vážený pane prezidente, dole podpísaná ako člen Vašej rodiny obracám se na Vás jako matka, vdova, po padlem Matěju Masáříku, živící pět nezaopatrených dětí.

Dufala jsem, že Vám bude možno některé z mojich sirotkov zamestnat, volakde, do zamestnania, avšak po poslednej odpovedi som od Vás dostala vyrozumienie, že to neni možné. Jsem chorá, nešťastliva žena, ktorá svojich dětí nemože uživit ani ošatit, ani robotu nebo zamestnanie jím opatrit.

Preto, pane prezidente, Vás snažně prosím pomôžte mě ubohej vdově, v ktorej koluje krev stejná Vaši, a prosí Vás pri Vašich 80 ročných narozeninach o pomoc.¹

Pomôžte ubohej trpící rodině.

Zachraňte, co zachranit se dá. Za což Vám ja vdova s 5 siroty budeme do smrti vděčné.

Znamenám se

Alžběta Masaríková, vdova po Matějovi Masaríkovi
Kopčany čís. 44
u Uh. Skalice
Slovensko

DOPIS

AKPR, f. KPR, protokol R, inv. č. 2603, č. j. R 14224/30, k. 54. Originál, rukopis.

a – Adresováno: Pan prezident republiky Československé v Praze.

1 – T. G. Masaryk oslavil 80. narozeniny 7. 3. 1930.